

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

Juni 2017

Colofon

Belastingdienst Informatiemanagement (B/IM)

Team Communicatie en Invoering (Aanslag)

4 Voorlopige aanslagregeling

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingsstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.60.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
1	Belastingjaar (2016)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingsstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingsstijdvak). Wanneer er nog te verrekenen verliezen open staan wordt er geen AVAR opgelegd maar wordt deze op lijstwerk gesignaleerd en moet dit door het kantoor worden beoordeeld. Er moet altijd een VA-opdracht worden ingetoetst, ook wanneer deze onder de AVAR aanslaggrens komt of wanneer het belastbaar bedrag op nihil uitkomt door verliesverrekening. Zie voor verdere uitwerking de lijstwerkomschrijving V63037 op de site ICT Gebruikersondersteuning.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen (belastbare winsten) van de afgelopen twee boekingsstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden).

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan €101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen)
- boekjaarijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan €250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van €200 naar 0 euro.

4.1 **Schattingen/VA-Opgaaf**

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

Slechte schatters

Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger is dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop. Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek 'Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf' in het boekingsstijdvak gevuld.

4.1.1 **Schattingenscherf**

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm 'Schatting administratie raadplegen' bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het 'Schattingenscherf' verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kun je met F7 terugbladeren en met F8 vooruit bladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattings-formulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter
- 2 = Schatting akkoord
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf)
- 4 = Starter

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherf vertoetst/elektronisch verwerkt.

4.1.2 **VA-Opgaaf scherm**

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinnering

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

- 1 = Slechte schatter

3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet je een VA naar een geschat bedrag opleggen. Zie 4.6.

4.1.3 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm 'Va-Opgaaf'. Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen worden gesignaleerd op de lijst V44094.

Papieren (spontane) opgaven van binnenlandse ondernemingen worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt schriftelijk op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen. De brief wordt in KRB gevoegd onder de rubriek Notities met als aanleiding vermindering en onderwerp Voorlopige aanslag.

Papieren VA-opgaven van buitenlandse ondernemingen worden verwerkt in het VA-opgaaf scherm onder het betreffende boekingsstijdvak.

4.1.4 Dubbele inlevering schattingen

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde modeljaar al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

4.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de bypass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de €250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V73096 (Verslag signaleringen HOTHOR) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gesignaleerd.

4.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingsstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van

toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

4.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera, kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op 'J' gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met 'J' gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

4.5 Boekjaarijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

4.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen. Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een heffingsmedewerker een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten worden gesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar. In het VpB systeem wordt de rubriek 'Handhaaf VA (J/N)' in het boekingsstijdvak gevuld met 'J'

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

4.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '01' of '10' aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code '02' (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermbiljet wordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kun je ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het digitale omslagvel of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

4.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen op grond van een afgekeurde automatische verzoek die alsnog wordt verwerkt of verminderingen op grond van de aangifte wordt geen bezwaarschermbiljet aangemaakt. Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code

overweging 016 (fiscale eenheid, boekjaarijziging of ontbinding) wordt ook geen bezwaarscherm aangemaakt. Voor verminderingen naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermen aangemaakt.

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '10' of '11' aangemaakt. Ook kan code '07' (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met code '07' verwerkt tot een negatieve aanslag. In de rubriek 'Code overweging' wordt '010' gevuld indien de vermindering naar aanleiding van een verzoek is of code overweging '012' indien de vermindering naar aanleiding van de binnengekomen aangifte is. In de rubriek code overweging wordt '016' gevuld indien de vermindering het gevolg is van een fiscale eenheid, boekjaarijziging of ontbinding. In deze gevallen hoeft er geen bezwaarscherm te worden aangemaakt.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan in de volgende situaties:

- De aandachtscategorie in Belastingplichtige deel 2 is gevuld met 'D' of 'E'.
- De rubriek 'Handhaaf VA (J/N)' in het boekingstijdvak is gevuld met 'J'. Bij aanslagcode 1,2 en 10 (binnenkomst aangifte) volgt een *signalering*. Dus als daar niets mee gedaan wordt volgt automatisch een vermindering. Bij aanslagcode 11 (VA-opgaaf) volgt een *afkeuring*. Deze moet dus beoordeeld worden. Bij vermindering moet eerst de J uit de rubriek 'Handhaaf VA' worden verwijderd.

In de volgende situaties worden de geweigerde automatische verminderingen door ITO afgedaan:

- Er is een afwijkende motivering
- Er wordt bezwaar gemaakt tegen de heffingsrente

4.6.3 VOW posten

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet je deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning). Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

4.7 Bezwaar voorlopige aanslag

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een aanslag geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingsbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag op papier binnenkomen dan wordt deze niet in GBV geboekt en wordt de belanghebbende telefonisch benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgaaf te doen. De 4 rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgaaf is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingsbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).

2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.
3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

4.7.1 Boekingstijdvakken waarin 'TOV' moet worden geplaatst

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator 'TOV' (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden. Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

Indiening van het aangiftebiljet

Voor de verwerking van ingetoetste/ingelezen aangiftebiljetten wordt verwezen naar het hoofdstuk *Aangifteverwerking*.

4.8 Code-overwegingen

Zie de [Handreiking code-overwegingen VPB](#) op de site ICT Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

4.9 Fictieve voorlopige aanslag (GVA)

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013 en vanaf boekjaar 2014 nul. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 €2.500 en vanaf boekjaar 2014 €101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

Augustus 2017

Colofon

Belastingdienst Informatiemanagement (B/IM)

Team Communicatie en Invoering (Aanslag)

4 Voorlopige aanslagregeling

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingsstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.60.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
1	Belastingjaar (2016)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingsstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingsstijdvak). Wanneer er nog te verrekenen verliezen open staan wordt er geen AVAR opgelegd maar wordt deze op lijstwerk gesignaleerd en moet dit door het kantoor worden beoordeeld. Er moet altijd een VA-opdracht worden ingetoetst, ook wanneer deze onder de AVAR aanslaggrens komt of wanneer het belastbaar bedrag op nihil uitkomt door verliesverrekening. Zie voor verdere uitwerking de lijstwerkomschrijving V63037 op de site ICT Gebruikersondersteuning.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen (belastbare winsten) van de afgelopen twee boekingsstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden).

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan €101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen)
- boekjaarijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan €250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van €200 naar 0 euro.

4.1 **Schattingen/VA-Opgaaf**

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

Slechte schatters

Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger is dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop. Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek 'Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf' in het boekingsstijdvak gevuld.

4.1.1 **Schattingenscherf**

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm 'Schatting administratie raadplegen' bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het 'Schattingenscherf' verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kun je met F7 terugbladeren en met F8 vooruit bladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattings-formulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter
- 2 = Schatting akkoord
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf)
- 4 = Starter

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherf vertoetst/elektronisch verwerkt.

4.1.2 **VA-Opgaaf scherm**

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinnering

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

- 1 = Slechte schatter

3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet je een VA naar een geschat bedrag opleggen. Zie 4.6.

4.1.3 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm 'Va-Opgaaf'. Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen worden gesignaleerd op de lijst V44094.

Papieren (spontane) opgaven van binnenlandse ondernemingen worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt schriftelijk op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen. De brief wordt in KRB gevoegd onder de rubriek Notities met als aanleiding vermindering en onderwerp Voorlopige aanslag.

Papieren VA-opgaven van buitenlandse ondernemingen worden verwerkt in het VA-opgaaf scherm onder het betreffende boekingsstijdvak.

4.1.4 Dubbele inlevering schattingen

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde modeljaar al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

4.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de bypass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de €250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V73096 (Verslag signaleringen HOTHOR) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gesignaleerd.

4.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingsstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van

toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

4.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera. kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op 'J' gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met 'J' gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

4.5 Boekjaarwijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

4.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen. Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een heffingsmedewerker een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten worden gesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar. In het VpB systeem wordt de rubriek 'Handhaaf VA (J/N)' in het boekingsstijdvak gevuld met 'J'

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

4.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '01' of '10' aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code '02' (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermbiljet wordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kun je ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het digitale omslagvel of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

4.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen op grond van een afgekeurde automatische verzoek die alsnog wordt verwerkt of verminderingen op grond van de aangifte wordt geen bezwaarschermbiljet aangemaakt. Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code

overweging 016 (fiscale eenheid, boekjaariwijziging of ontbinding) wordt ook geen bezwaarscherm aangemaakt. Voor verminderingen naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermen aangemaakt.

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '10' of '11' aangemaakt. Ook kan code '07' (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met code '07' verwerkt tot een negatieve aanslag. In de rubriek 'Code overweging' wordt '010' gevuld indien de vermindering naar aanleiding van een verzoek is of code overweging '012' indien de vermindering naar aanleiding van de binnengekomen aangifte is. In de rubriek code overweging wordt '016' gevuld indien de vermindering het gevolg is van een fiscale eenheid, boekjaariwijziging of ontbinding. In deze gevallen hoeft er geen bezwaarscherm te worden aangemaakt.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan in de volgende situaties:

- De aandachtscategorie in Belastingplichtige deel 2 is gevuld met 'D' of 'E'.
- De rubriek 'Handhaaf VA (J/N)' in het boekingstijdvak is gevuld met 'J'.

Bij een afwijkende motivering wordt de geweigerde automatische vermindering door ITO afgedaan.

Bij bezwaar tegen de heffingsrente/belastingrente wordt de geweigerde automatische vermindering door Formeel Recht afgedaan.

4.6.3 VOW posten

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet je deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning) Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

4.7 Bezwaar voorlopige aanslag

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een aanslag geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingsbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag op papier binnenkomen dan wordt deze niet in GBV geboekt en wordt de belanghebbende telefonisch benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgaaf te doen. De 4 rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgaaf is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingsbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).
2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen

aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.

3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

4.7.1 Boekingstijdvakken waarin 'TOV' moet worden geplaatst

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator 'TOV' (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden. Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

Indiening van het aangiftebiljet

Voor de verwerking van ingetoetste/ingelezen aangiftebiljetten wordt verwezen naar het hoofdstuk *Aangifteverwerking*.

4.8 Code-overwegingen

Zie de [Handreiking code-overwegingen VPB](#) op de site ICT Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

4.9 Fictieve voorlopige aanslag (GVA)

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013 en vanaf boekjaar 2014 nul. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 €2.500 en vanaf boekjaar 2014 €101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

Januari 2018

Colofon

Belastingdienst Informatiemanagement (B/IM)

Team Communicatie en Invoering (Aanslag)

4 Voorlopige aanslagregeling

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingsstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.60.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
1	Belastingjaar (2016)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingsstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingsstijdvak). Als er nog te verrekenen verliezen open staan wordt dit door het systeem fictief verrekend met de nog niet geregelde voorgaande jaren om te kunnen bepalen of er voor het AVAR jaar een VA opgelegd moet worden.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen (belastbare winsten) van de afgelopen twee boekingsstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden).

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan €101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen)
- boekjaarwijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan €250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van €200 naar 0 euro.

4.1 **Schattingen/VA-Opgaaf**

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

Slechte schatters

Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger is dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop (m.u.v. Team 87, HT-posten). Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek 'Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf' in het boekingsstijdvak gevuld.

4.1.1 **Schattingsscherm**

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm 'Schatting administratie raadplegen' bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het 'Schattingsscherm' verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kun je met F7 terugbladeren en met F8 vooruit bladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattings-formulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter
- 2 = Schatting akkoord
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf)
- 4 = Starter

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherm vertoetst/elektronisch verwerkt.

4.1.2 **VA-Opgaaf scherm**

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinnering

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

- 1 = Slechte schatter

3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet je een VA naar een geschat bedrag opleggen. Zie 4.6.

4.1.3 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm 'Va-Opgaaf'. Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen worden gesignaleerd op de lijst V44094.

Papieren (spontane) opgaven van binnenlandse ondernemingen worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt schriftelijk op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen. De brief wordt in KRB gevoegd onder de rubriek Notities met als aanleiding vermindering en onderwerp Voorlopige aanslag.

Papieren VA-opgaven van buitenlandse ondernemingen worden verwerkt in het VA-opgaaf scherm onder het betreffende boekingsstijdvak.

4.1.4 Dubbele inlevering schattingen

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde modeljaar al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

4.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de bypass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de €250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V73096 (Verslag signaleringen HOTHOR) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gesignaleerd.

4.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingsstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van

toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

4.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera. kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op 'J' gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met 'J' gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

4.5 Boekjaarwijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

4.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen. Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een medewerker CAP VPB een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten worden gesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar. In het VpB systeem wordt de rubriek 'Handhaaf VA (J/N)' in het boekingsstijdvak gevuld met 'J'

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

4.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '01' of '10' aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code '02' (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenscherm wordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kun je ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het digitale omslagvel of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

4.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code overweging 010 (verzoek), 012 (binnengekomen aangifte) of 016 (fiscale eenheid, boekjaarwijziging of ontbinding) worden geen bezwaarschermen aangemaakt. Voor verminderingen

naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermen aangemaakt.

Ook moeten er bezwaarschermen worden aangemaakt in de volgende gevallen:

- code overweging is 011, 014, 015, 702, 703, 704 of 705 en
- nieuw saldo is groter dan 0

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '10' of '11' aangemaakt. Ook kan code '07' (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met code '07' verwerkt tot een negatieve aanslag.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan, behalve als de aandachtscategorie in 'Belastingplichtige verplichtingen' is gevuld met 'D' of 'E'. Deze doet ITO.

Bij een afwijkende motivering wordt de geweigerde automatische vermindering door ITO afgedaan.

Bij bezwaar tegen de heffingsrente/belastingrente wordt een eventuele vermindering door ITO voorgelegd aan Formeel Recht.

4.6.3 VOW posten

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet je deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning) Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

4.7 Bezwaar voorlopige aanslag

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een aanslag geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingsbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag op papier binnenkomen dan wordt deze in GBV geboekt en wordt de belanghebbende schriftelijk benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgaaf te doen. De 4 rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingsstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgaaf is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingsbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).
2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.

3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

4.7.1 **Bezwaar tegen belastingrente in een voorlopige aanslag**

De bezwaarschriften tegen de belastingrente in een voorlopige aanslag worden door ITO voorgelegd aan een deskundige 'Formeelrecht' als een vermindering wordt overwogen.

De verzoeken die in GBV binnenkomen worden geclassificeerd en vervolgens doorgezet naar MKB of GO.

Het binnengekomen bezwaarschrift tegen de belastingrente wordt geclassificeerd als een **bezwaar**.

Vervolgens als '**beschikking belastingrente**' en bij 'nog te bepalen' '**inkomend bezwaarschrift**'.

Daarna wordt het bezwaarschrift aan MKB of GO opgeleverd.

Selecteer MKB of GO, vervolgens het kantoor waar het bezwaarschrift onder valt en vervolgens het betreffende team.

In het logboek wordt vermeld:

"Beoordeling door Formeelrecht via MKB of GO".

Wordt het bezwaarschrift teruggezet naar CAP VPB, dan wordt in het logboek vermeld dat het doorzetten naar MKB/GO een besluit is geweest in het Landelijk Regie overleg van 6 september 2017 in samenspraak met Formeelrecht.

Vervolgens wordt het bezwaarschrift weer opgeleverd.

4.8 **Boekingstijdvakken waarin 'TOV' moet worden geplaatst**

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator 'TOV' (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden.

Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

4.9 **Code-overwegingen**

Zie de [Handreiking code-overwegingen VPB](#) op de site ICT

Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

4.10 **Fictieve voorlopige aanslag (GVA)**

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013 en vanaf boekjaar 2014 nul. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 €2.500 en vanaf boekjaar 2014 €101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

4.11 **Onkostenvergoeding/coulancerente**

Verzoeken om onkostenvergoeding of coulancerente worden via de mail doorgezonden aan 'Centraal Punt Klachten'.

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

April 2018

Colofon

Belastingdienst Informatiemanagement (B/IM)

Team Communicatie en Invoering (Aanslag)

4 Voorlopige aanslagregeling

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingsstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.60.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
1	Belastingjaar (2016)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingsstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingsstijdvak). Als er nog te verrekenen verliezen open staan wordt dit door het systeem fictief verrekend met de nog niet geregelde voorgaande jaren om te kunnen bepalen of er voor het AVAR jaar een VA opgelegd moet worden.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen (belastbare winsten) van de afgelopen twee boekingsstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden).

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan €101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen)
- boekjaarwijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan €250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van €200 naar 0 euro.

4.1 **Schattingen/VA-Opgaaf**

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

Slechte schatters

Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger is dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop (m.u.v. Team 87, HT-posten). Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek 'Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf' in het boekingsstijdvak gevuld.

4.1.1 **Schattingenscherf**

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm 'Schatting administratie raadplegen' bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het 'Schattingenscherf' verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kun je met F7 terugbladeren en met F8 vooruit bladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattings-formulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter
- 2 = Schatting akkoord
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf)
- 4 = Starter

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherf vertoetst/elektronisch verwerkt.

4.1.2 **VA-Opgaaf scherm**

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinnering

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

- 1 = Slechte schatter

3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet je een VA naar een geschat bedrag opleggen. Zie 4.6.

4.1.3 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm 'Va-Opgaaf'. Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen worden gesignaleerd op de lijst V44094.

Papieren (spontane) opgaven van binnenlandse ondernemingen worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt schriftelijk op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen. De brief wordt in KRB gevoegd onder de rubriek 'Behandelverslag' met als aanleiding vermindering en onderwerp Voorlopige aanslag.

Papieren VA-opgaven van buitenlandse ondernemingen worden verwerkt in het VA-opgaaf scherm onder het betreffende boekingsstijdvak.

4.1.4 Dubbele inlevering schattingen

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde modeljaar al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

4.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de bypass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de €250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V73096 (Verslag signaleringen HOTHOR) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gesignaleerd.

4.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingsstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van

toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

4.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera, kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op 'J' gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met 'J' gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

4.5 Boekjaarijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

4.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen. Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een medewerker CAP VPB een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten worden gesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar. In het VpB systeem wordt de rubriek 'Handhaaf VA (J/N)' in het boekingsstijdvak gevuld met 'J'

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

4.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '01' of '10' aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code '02' (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermbiljet wordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kun je ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het digitale omslagvel of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

4.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code overweging 010 (verzoek), 012 (binnengekomen aangifte) of 016 (fiscale eenheid, boekjaarijziging of ontbinding) worden geen bezwaarschermen aangemaakt. Voor verminderingen

naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermen aangemaakt.

Ook moeten er bezwaarschermen worden aangemaakt in de volgende gevallen:

- code overweging is 011, 014, 015, 702, 703, 704 of 705 en
- nieuw saldo is groter dan 0

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '10' of '11' aangemaakt. Ook kan code '07' (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met code '07' verwerkt tot een negatieve aanslag.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan, behalve als de aandachtscategorie in 'Belastingplichtige verplichtingen' is gevuld met 'D' of 'E'. Deze doet ITO.

Bij een afwijkende motivering wordt de geweigerde automatische vermindering door ITO afgedaan.

Bij bezwaar tegen de heffingsrente/belastingrente wordt een eventuele vermindering door ITO voorgelegd aan Formeel Recht.

4.6.3 VOW posten

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet je deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning) Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

4.7 Bezwaar voorlopige aanslag

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een aanslag geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingsbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag op papier binnenkomen dan wordt deze in GBV geboekt en wordt de belanghebbende schriftelijk benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgaaf te doen. De 4 rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingsstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgaaf is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingsbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).
2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.

3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

4.7.1 **Bezwaar tegen belastingrente in een voorlopige aanslag**

De bezwaarschriften tegen de belastingrente in een voorlopige aanslag worden door ITO voorgelegd aan een deskundige 'Formeelrecht' als een vermindering wordt overwogen.

De verzoeken die in GBV binnenkomen worden geclassificeerd en vervolgens doorgezet naar MKB of GO.

Het binnengekomen bezwaarschrift tegen de belastingrente wordt geclassificeerd als een **bezwaar**.

Vervolgens als '**beschikking belastingrente**' en bij 'nog te bepalen' '**inkomend bezwaarschrift**'.

Daarna wordt het bezwaarschrift aan MKB of GO opgeleverd.

Selecteer MKB of GO, vervolgens het kantoor waar het bezwaarschrift onder valt en vervolgens het betreffende team.

In het logboek wordt vermeld:

"Beoordeling door Formeelrecht via MKB of GO".

Wordt het bezwaarschrift teruggezet naar CAP VPB, dan wordt in het logboek vermeld dat het doorzetten naar MKB/GO een besluit is geweest in het Landelijk Regie overleg van 6 september 2017 in samenspraak met Formeelrecht.

Vervolgens wordt het bezwaarschrift weer opgeleverd.

4.8 **Boekingstijdvakken waarin 'TOV' moet worden geplaatst**

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator 'TOV' (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden.

Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

4.9 **Code-overwegingen**

Zie de [Handreiking code-overwegingen VPB](#) op de site ICT

Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

4.10 **Fictieve voorlopige aanslag (GVA)**

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013 en vanaf boekjaar 2014 nul. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 €2.500 en vanaf boekjaar 2014 €101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

4.11 **Onkostenvergoeding/coulancerente**

Verzoeken om onkostenvergoeding, coulancerente, ingebrekestellingen en klachten worden via de mail doorgezonden aan 'Centraal Punt Klachten_Postbus'. Alle overige onkostenvergoedingen moet de behandelaar afhandelen. Voor het VA-proces moet de administratie CAP VPB zelf de verzoeken behandelen. Voor het afwijzen van een kostenvergoeding van een voorlopige aanslag is een standaardbrief beschikbaar.

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

December 2018

Colofon

Belastingdienst IV IBS VPB en Overige middelen

Team Communicatie en Invoering

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de voorlopige aanslag naar aanleiding van de binnengekomen aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.60.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
6	Belastingjaar (2016)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingstijdvak). Als er nog te verrekenen verliezen open staan wordt dit door het systeem fictief verrekend met de nog niet geregelde voorgaande jaren om te kunnen bepalen of er voor het AVAR jaar een VA opgelegd moet worden.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen (belastbare winsten) van de afgelopen twee boekingstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden).

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan €101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) schatting/verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk (lijst afkeuringen omgebouwde verminderingen schattingen)
- boekjaarwijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan €250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van €200 naar 0 euro.

4.1 **Schattingen/VA-Opgaaf**

In 1997 is de schattingsprocedure van kracht geworden. Hierbij worden schattingsformulieren verzonden naar belastingplichtigen die voor het lopende en/of het voorgaande boekingsstijdvak belastingplichtig zijn.

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

Slechte schatters

Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop (m.u.v. Team 87, HT-posten). Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek 'Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf' in het boekingsstijdvak gevuld. Verder moet de rubriek 'Handhaaf VA J/N' met een 'J' worden gevuld zodat deze niet zondermeer verminderd kan worden. Dit moet altijd worden beoordeeld. Als de blokkade in opdracht van de heffer is aangebracht, moet dit ook met de heffer worden gecommuniceerd.

4.1.1 **Schattingenscherm**

Tot en met het boekingsstijdvak 2011 wordt in het scherm 'Schatting administratie raadplegen' bijgehouden voor welke boekingsstijdvakken een schattingsformulier/VA-mailing is verzonden. In het 'Schattingenscherm' verschijnen maximaal twee schattingsrecords. Als er meer dan twee schattingsrecords aanwezig zijn, dan kun je met F7 terugbladeren en met F8 vooruit bladeren. U bladert dan twee schattingsrecords terug of vooruit.

Op het scherm verschijnen de meest recente jaren. Per boekingsstijdvak wordt geregistreerd dat een schattingsformulier is geselecteerd en aangemaakt. Ook is aangegeven voor welke datum het schattings-formulier moet zijn ingeleverd. Verder wordt met een indicator aangegeven welk soort VA-mailing is verzonden.

- 1 = Slechte schatter
- 2 = Schatting akkoord
- 3 = Fictief (bijv. spontaan binnengekomen VA opgaaf)
- 4 = Starter

Voor een schattingsformulier geldt een inlevertermijn van tenminste één volle maand. De ingediende formulieren worden in het schattingsscherm vertoetst/elektronisch verwerkt.

4.1.2 **VA-Opgaaf scherm**

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinnering

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden

voorkomen:

1 = Slechte schatter

3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een schattingsformulier/VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet je een VA naar een geschat bedrag opleggen. Zie 4.6.

4.1.3 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm 'Va-Opgaaf'. Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderingen worden gesignaleerd op de lijst V44094. Geweigerde verminderingen (omdat de rubriek 'Handhaaf VA J/N' op 'J' staat) moeten worden beoordeeld, eventueel in overleg met de heffer, die de blokkade heeft laten aanbrengen. Als de vermindering akkoord is, moet eerst de blokkade worden opgeheven en de opdracht handmatig worden uitgevoerd.

Papieren (spontane) opgaven van binnenlandse ondernemingen worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt schriftelijk op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen. De brief wordt in KRB gevoegd onder de rubriek 'Behandelverslag' met als aanleiding vermindering en onderwerp Voorlopige aanslag.

Papieren VA-opgaven van buitenlandse ondernemingen worden verwerkt in het VA-opgaaf scherm onder het betreffende boekingsstijdvak.

4.1.4 Dubbele inlevering schattingen

Er wordt gecontroleerd of er voor het aangeleverde modeljaar al een schatting aanwezig is. Als dat zo is, dan worden de gegevens vergeleken met de aangeleverde schatting. Zijn er geen verschillen met de schatting in de base, dan wordt dit gemeld, maar deze worden niet verwerkt. Zijn er wel verschillen met de schatting op de base, dan wordt eerst nog gecontroleerd of er een bijbehorende opdracht onderweg is. Zo ja, dan wordt deze schatting afgekeurd en wordt de inhoud gemeld op het verwerkingsverslag. Zo nee, dan wordt deze nieuwe schatting naast de oude aangebracht en wordt deze op normale wijze verwerkt tot VA of VVA.

4.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de bypass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de €250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V73096 (Verslag signaleringen HOTHOR) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gesignaleerd.

4.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgaaf of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

4.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera. kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op 'J' gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met 'J' gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

4.5 Boekjaarwijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

4.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen (VA-opgaaf). Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een medewerker CAP VPB een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten wordenesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar. In VBN wordt de rubriek 'Handhaaf VA (J/N)' in het boekingsstijdvak gevuld met 'J'

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

4.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '01' of '10' aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code '02' (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermbordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kun je ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het digitale omslagvel of het ingediende schattingsformulier/aangiftebiljet gebruikt.

4.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code overweging 010 (verzoek), 012 (binnengekomen aangifte) of 016 (fiscale eenheid, boekjaarijziging of ontbinding) worden geen bezwaarschermen aangemaakt. Voor verminderingen naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermen aangemaakt.

Ook moeten er bezwaarschermen worden aangemaakt in de volgende gevallen:

- code overweging is 011, 014, 015, 702, 703, 704 of 705 en
- nieuw saldo is groter dan 0

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '10' of '11' aangemaakt. Ook kan code '07' (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met code '07' verwerkt tot een negatieve aanslag.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan, behalve als de aandachtscategorie in 'Belastingplichtige verplichtingen' is gevuld met 'D' of 'E'. Deze doet ITO.

Bij een afwijkende motivering wordt de geweigerde automatische vermindering door ITO afgedaan.

Bij bezwaar tegen de heffingsrente/belastingrente wordt een eventuele vermindering door ITO voorgelegd aan Formeel Recht.

4.6.3 VOW posten

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet je deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning) Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

4.7 Bezwaar voorlopige aanslag

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een aanslag geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingsbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag op papier binnenkomen dan wordt deze in GBV geboekt en wordt de belanghebbende schriftelijk benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgave te doen. De 4 rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgave is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingsbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).

2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.
3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

4.7.1 **Bezwaar tegen belastingrente in een voorlopige aanslag**

De bezwaarschriften tegen de belastingrente in een voorlopige aanslag worden door ITO voorgelegd aan een deskundige 'Formeelrecht' als een vermindering wordt overwogen.

De verzoeken die in GBV binnenkomen worden geclassificeerd en vervolgens doorgezet naar MKB of GO.

Het binnengekomen bezwaarschrift tegen de belastingrente wordt geclassificeerd als een **bezwaar**.

Vervolgens als '**beschikking belastingrente**' en bij 'nog te bepalen' '**inkomend bezwaarschrift**'.

Daarna wordt het bezwaarschrift aan MKB of GO opgeleverd.

Selecteer MKB of GO, vervolgens het kantoor waar het bezwaarschrift onder valt en vervolgens het betreffende team.

In het logboek wordt vermeld:

"Beoordeling door Formeelrecht via MKB of GO".

Wordt het bezwaarschrift teruggezet naar CAP VPB, dan wordt in het logboek vermeld dat het doorzetten naar MKB/GO een besluit is geweest in het Landelijk Regie overleg van 6 september 2017 in samenspraak met Formeelrecht.

Vervolgens wordt het bezwaarschrift weer opgeleverd.

4.8 **Boekingstijdvakken waarin 'TOV' moet worden geplaatst**

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator 'TOV' (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden met een 'J'.

Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

4.9 **Code-overwegingen**

Zie de [Handreiking code-overwegingen VPB](#) op de site ICT

Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

4.10 **Fictieve voorlopige aanslag (GVA)**

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013 en vanaf boekjaar 2014 nul. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 €2.500 en vanaf boekjaar 2014 €101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

4.11 Onkostenvergoeding/coulancerente

Verzoeken om onkostenvergoeding, coulancerente, ingebrekestellingen en klachten worden via de mail doorgezonden aan 'Centraal Punt Klachten_Postbus'. Alle overige onkostenvergoedingen moet de behandelaar afhandelen. Voor het VA-proces moet de administratie CAP VPB zelf de verzoeken behandelen. Voor het afwijzen van een kostenvergoeding van een voorlopige aanslag is een standaardbrief beschikbaar.

Belastingdienst

Handboek Administratief proces VPB

Februari 2019

Colofon

Belastingdienst IV IBS VPB en Overige middelen

Team Communicatie en Invoering

Voorafgaand aan een definitieve aanslag vennootschapsbelasting wordt, bijna altijd een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting opgelegd. Per boekingsstijdvak kunnen maximaal vijf voorlopige aanslagen worden opgelegd (00 t/m 04, waarbij aanslagnummer 04 gereserveerd is voor het aanbieden van de voorlopige aanslag naar aanleiding van de binnengekomen aangifte). Het aanslagnummer van een voorlopige aanslag is als volgt opgebouwd: fiscaal nummer aangevuld met bijvoorbeeld V.60.0112:

Aanvulling	Omschrijving
V	Middel VPB
6	Belastingjaar (2016)
0	Soort aanslag. Hier is het de eerste voorlopige aanslag (gaat t/m 4)
0112	Loop en duur van het boekjaar (begint met januari en duurt twaalf maanden)

De eerste voorlopige aanslag die opgelegd kan worden is de zogenaamde AVAR-aanslag. (AVAR = Automatische voorlopige aanslagregeling) Deze wordt automatisch opgelegd in de eerste maand van het boekingsstijdvak. De gegevens zijn ontleend aan de elementen van de afgelopen twee boekingsstijdvakken (of als niet aanwezig, alleen van het voorgaande boekingsstijdvak). Als er nog te verrekenen verliezen open staan wordt dit door het systeem fictief verrekend met de nog niet geregelde voorgaande jaren om te kunnen bepalen of er voor het AVAR jaar een VA opgelegd moet worden.

De aanslag wordt bepaald door het gemiddelde van de laatst bekende elementen (belastbare winsten) van de afgelopen twee boekingsstijdvakken vermenigvuldigd met een per jaar vastgestelde ophoogfactor (deze kan ook op "nul" vastgesteld worden).

Als het bedrag aan te betalen belasting minder is dan € 2.500 (t/m boekjaar 2013) of minder dan €101 (vanaf boekjaar 2014), wordt geen AVAR-aanslag verstuurd maar wordt deze als fictieve VA in de database opgeslagen. De dagtekening van een AVAR-aanslag is de laatste dag van de eerste maand van het boekjaar, met uitzondering van zon- of feestdagen.

De volgende bronnen kunnen aanleiding zijn om een voorlopige of nadere voorlopige aanslag op te leggen of te verminderen:

- indiening van een (elektronisch(e)) verzoek (verminderen) voorlopige aanslag
- het ingediende aangiftebiljet (via Poort of ABS)
- verzoek fiscale eenheid
- faillissement
- verzoek heffingsmedewerker
- lijstwerk/WAB-melding
- boekjaarijzigingen
- ontvoeging uit fiscale eenheid

Bedraagt de te betalen belasting minder dan €250 (t/m boekjaar 2013), dan wordt geen voorlopige aanslag verstuurd (GVA). Vanaf het boekjaar 2014 wordt de grens verlaagd naar 0 euro. De grens van een negatieve voorlopige aanslag of voorlopige teruggaaf gaat van €200 naar 0 euro.

4.1 VA-Opgaaf

Vanaf boekingsstijdvak 2010 kan de belastingplichtige zelf een VA-opgaaf indienen. Dit kunnen zij doen door via het persoonlijk domein een formulier in te vullen op de website van de belastingdienst. Ook kan er gebruik worden gemaakt van commerciële software.

Er is een situatie waarbij de belastingplichtige door de belastingdienst wordt uitgenodigd een VA-opgaaf te doen:

Slechte schatters

Als een aangifte binnenkomt en de op te leggen VA is €5.000 en 30% hoger dan de voorgaande VA's in dat tijdvak dan komt de belastingplichtige mogelijk in aanmerking voor het doen van een VA opgaaf voor het jaar daarop (m.u.v. Team 87, HT-posten). Van belang is dat deze post in de twee jaar daarvoor ook minimaal één maal slechte schatter was en voor het jaar van VA-opgaaf nog geen VA of VVA aanwezig is (niet zijnde de AVAR). In dat geval wordt een VA-mailing verzonden en wordt automatisch rubriek 'Gepl. Binnenkomst VA Opgaaf' in het boekingsstijdvak gevuld. Verder moet de rubriek 'Handhaaf VA J/N' met een 'J' worden gevuld zodat deze niet zondermeer verminderd kan worden. Dit moet altijd worden beoordeeld. Als de blokkade in opdracht van de heffer is aangebracht, moet dit ook met de heffer worden gecommuniceerd.

4.1.1 VA-Opgaaf scherm

Met ingang van VA 2012 wordt de VA-opgaaf onder het boekingsstijdvak opgeslagen. Er zijn rubrieken toegevoegd die alleen worden getoond als iets is gevuld. Het betreft de volgende rubrieken:

- Gepl. Binnenkomst VA-Opgaaf
- Soort VA-Opgaaf
- Binnenkomst VA-Opgaaf
- Uiterste datum na herinnering

In de rubriek Soort VA-Opgaaf kunnen de volgende waarden voorkomen:

1 = Slechte schatter

3 = Starter (m.i.v. boekingsstijdvak 2014 wordt de waarde 3 niet meer opgenomen)

Er wordt een herinnering verzonden als een VA-opgaaf niet is ingezonden. Als niet wordt voldaan aan de herinnering dan moet je een VA naar een geschat bedrag opleggen. Zie 4.6.

4.1.2 VA-Opgaaf verwerken

De gegevens met betrekking tot de VA-opgaaf worden elektronisch verwerkt in het scherm 'Va-Opgaaf'. Als er verder geen redenen zijn tot afkeuring dan wordt de voorlopige aanslag automatisch aangepast. Is het belastingbedrag lager dan de eerder opgelegde voorlopige aanslag(en) dan wordt in de weekverwerking de aanslag verminderd. De geweigerde verminderings worden signaleerd op de lijst V44094. Geweigerde verminderings (omdat de rubriek 'Handhaaf VA J/N' op 'J' staat) moeten worden beoordeeld, eventueel in overleg met de heffer, die de blokkade heeft laten aanbrengen. Als de vermindering akkoord is, moet eerst de blokkade worden opgeheven en de opdracht handmatig worden uitgevoerd.

Papieren (spontane) opgaven van binnenlandse ondernemingen worden niet geaccepteerd. De belanghebbende wordt schriftelijk op de hoogte gesteld met het verzoek de opgaaf elektronisch in te dienen. De brief wordt in KRB gevoegd onder de rubriek 'Behandelverslag' met als aanleiding vermindering en onderwerp Voorlopige aanslag.

Papieren VA-opgaven van buitenlandse ondernemingen worden verwerkt in het VA-opgave scherm onder het betreffende boekingsstijdvak.

4.2 Ingediende aangifte

De ingediende aangifte die is verwerkt zoals beschreven in hoofdstuk *Aangifteverwerking*, dient als bron om te bepalen of er wel of geen (nadere) voorlopige aanslag moet worden opgelegd of verminderd. Het geautomatiseerde systeem probeert direct een definitieve aanslag op te leggen (VDA), lukt dat niet binnen een week dan wordt er via de bypass een voorlopige aanslag verwerkt met de aangiftegegevens van Poort (AGP) (ook hierbij geldt t/m boekjaar 2013 de €250-aanslaggrens). Als er direct een definitieve aanslag wordt opgelegd dan worden de AGP gegevens verwijderd.

Kantoormedewerkers kunnen AGP's inzien en onder bepaalde omstandigheden ook opvoeren of verwijderen. Bijvoorbeeld als de aanlevering van Poort wordt afgekeurd of bij afkeuring van een aanslagopdracht.

Op het lijstwerk van het programma V73096 (Verslag signaleringen HOTHOR) worden, afhankelijk van de ingebrachte limiet, de aanslagen en verminderingen naar aanleiding van de ingediende aangiftebiljetten gesignaleerd.

4.3 Verzoek fiscale eenheid

Als aan de voorwaarden van een verzoek fiscale eenheid (artikel 15 wet VPB) is voldaan, wordt de beschikking fiscale eenheid verzonden. Hierna word(t)en de voorlopige aanslag(en) vernietigd die over perioden na het verenigingsstijdstip zijn opgelegd. De elementen van die voorlopige aanslag(en) worden dan bij de elementen van de moedermaatschappij geteld, zodat er dan een nieuwe (nadere) voorlopige aanslag kan worden opgelegd. Dit is echter niet van toepassing wanneer de moedermaatschappij een VA-opgave of een aangiftebiljet heeft ingeleverd.

4.4 Faillissement

Bij een faillissement van een BV, NV et cetera. kan de heffingsmedewerker besluiten om een voorlopige aanslag op te leggen. Om te voorkomen dat het systeem de voorlopige aanslag, opgelegd in opdracht van de heffingsmedewerker, vermindert, wordt in het boekingsstijdvak de indicator handhaaf VA (J/N) op 'J' gezet. Op de verwerkingslijst volgt dan een signalering dat de indicator Handhaaf VA (J/N) met 'J' gevuld is.

Een verzoek om vermindering (ingediend door de curator) van een BV die in staat van faillissement verkeert, zal de heffingsmedewerker moeten beoordelen. De voorlopige aanslag zal alleen verminderd worden in overeenstemming met de ingediende en ingetoetste/ingelezen aangifte.

Als het faillissement wordt opgeheven wegens gebrek aan baten dan moet het boekingsstijdvak, waarbinnen de opheffingsdatum valt, worden afgevoerd door de rubriek Ten onrechte verzonden op J te zetten. Een eventuele voorlopige aanslag wordt vernietigd. Een nieuw boekingsstijdvak wordt aangemaakt tot aan de datum van opheffing.

4.5 Boekjaarijziging

Als een rechtspersoon via een notariële akte haar boekjaar heeft gewijzigd, zal de administratie de al opgelegde voorlopige aanslag(en) van een bepaald boekingsstijdvak moeten vernietigen en bij het nieuwe boekingsstijdvak moeten opleggen.

4.6 Administratieve verwerking van voorlopige aanslagen opleggen en verminderen

Als een voorlopige aanslag tot een te laag of te hoog bedrag is vastgesteld, kan de belastingplichtige of zijn belastingconsulent een verzoek tot aanpassing van een voorlopige aanslag doen (VA-opgaaf). Dit verzoek wordt automatisch verwerkt.

Ook kan een medewerker CAP VPB een (ambtshalve) voorlopige aanslag op laten leggen wanneer er geen VA verzoek is gedaan. Deze posten worden gesignaleerd op de lijst V53038. Op deze lijst dient een aantekening te worden gemaakt van het op te leggen bedrag voorzien van naam en paraaf van de beoordelaar. In VBN wordt de rubriek 'Handhaaf VA (J/N)' in het boekingsstijdvak gevuld met 'J'

Verzoeken die handmatig worden verwerkt worden in deze paragraaf besproken.

4.6.1 Voorlopige aanslagen opleggen

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '01' of '10' aangemaakt. Ook kan voor bepaalde op te leggen aanslagen code '02' (ambtshalve voorlopige aanslag) worden gebruikt. Dit heeft tot gevolg dat op het aanslagbiljet "Ambtshalve" wordt afgedrukt. Ook in het resultatenschermbiljet wordt dit zichtbaar gemaakt.

In VPB kun je ook een voorlopige aanslag vanuit het boekingsstijdvak opleggen.

Als intoetsdocument wordt het digitale omslagvel of het ingediende aangiftebiljet gebruikt.

4.6.2 Voorlopige aanslagen verminderen

Voor verminderingen van voorlopige aanslagen van 2012 en jonger die middels een aanslagopdracht worden verwerkt met code overweging 010 (verzoek), 012 (binnengekomen aangifte) of 016 (fiscale eenheid, boekjaarijziging of ontbinding) worden geen bezwaarschermen aangemaakt. Voor verminderingen naar aanleiding van bezwaren tegen afwijkingsbeschikkingen worden wel bezwaarschermen aangemaakt.

Ook moeten er bezwaarschermen worden aangemaakt in de volgende gevallen:

- code overweging is 011, 014, 015, 702, 703, 704 of 705 en
- nieuw saldo is groter dan 0

Met het aanslagmenu wordt een aanslagopdracht met code '10' of '11' aangemaakt. Ook kan code '07' (negatieve voorlopige aanslag) worden gebruikt voor het teruggeven van de voorheffing. Wanneer er in dit geval al een positieve aanslag aanwezig is dan wordt deze eerst verminderd tot nihil en daarna met code '07' verwerkt tot een negatieve aanslag.

Geweigerde automatische verminderingen worden door de administratie afgedaan, behalve als de aandachtscategorie in 'Belastingplichtige verplichtingen' is gevuld met 'D' of 'E'. Deze doet ITO.

Bij een afwijkende motivering wordt de geweigerde automatische vermindering door ITO afgedaan.

Bij bezwaar tegen de heffingsrente/belastingrente wordt een eventuele vermindering door ITO voorgelegd aan Formeel Recht.

4.6.3 VOW posten

Als een voorlopige aanslag verminderd moet worden van een VOW post waar geen actueel adres van bekend is dan moet je deze met een penpost verminderen (zie *Curatoreninstructie* op de site ICT gebruikersondersteuning)

Aangezien er geen actueel adres bekend is wordt hier echter geen beschikking naar de klant verzonden.

4.7 **Bezwaar voorlopige aanslag**

Met ingang van belastingjaar 2012 geldt dat er geen bezwaar meer kan worden gemaakt tegen een voorlopige aanslag. Er is wel bezwaar mogelijk als een aanslag geheel of gedeeltelijk wordt gehandhaafd en er een afwijkingsbeschikking is verstuurd. Er wordt uitstel van betaling verleend als de belastingplichtige hier expliciet om verzoekt.

Mocht er desondanks toch een bezwaar tegen een voorlopige aanslag op papier binnenkomen dan wordt deze in GBV geboekt en wordt de belanghebbende schriftelijk benaderd met het verzoek elektronisch een VA-opgaaf te doen. De 4 rubrieken die zijn toegevoegd aan het boekingsstijdvak (zie 5.1.1.) worden niet getoond wanneer er geen uitnodiging voor een VA-opgaaf is verzonden en kunnen dan ook niet worden gevuld.

Het ingediende bezwaarschrift tegen een afwijkingsbeschikking moet aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste eisen zijn:

1. De bezwaartermijn eindigt op de datum van dagtekening van de definitieve aanslag. Er moet vermeld zijn tegen welke aanslag of beschikking bezwaar wordt gemaakt (middel en jaar).
2. Het bezwaarschrift moet bij de bevoegde inspecteur worden ingediend. Overigens is het kantoor dat niet bevoegd blijkt te zijn op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht verplicht het bezwaarschrift door te sturen aan het bevoegde kantoor. De datum van ontvangst door het niet bevoegde kantoor geldt als datum dat het bezwaarschrift bij de Belastingdienst is ontvangen. Het niet bevoegde kantoor vermeldt deze datum dus op het bezwaarschrift. De afzender van het stuk wordt geïnformeerd over de doorzending.
3. Het bezwaarschrift kan schriftelijk of elektronisch (zie Hoofdstuk 8) worden ingediend en moet naam en adres van de indiener bevatten en gedagtekend en ondertekend zijn. Een bezwaarschrift mag niet per fax worden ingediend.
4. Het bezwaarschrift moet gemotiveerd zijn. Als een bezwaarschrift onvoldoende gemotiveerd is, is er sprake van ontbrekende wettelijke vormvereisten. Als in het bezwaarschrift is vermeld dat de motivering volgt nadat in een soortgelijke zaak (door de Rechter) is beslist, kan het bezwaarschrift als voldoende gemotiveerd worden aangemerkt.

4.7.1 **Bezwaar tegen belastingrente in een voorlopige aanslag**

De bezwaarschriften tegen de belastingrente in een voorlopige aanslag worden door ITO voorgelegd aan een deskundige 'Formeelrecht' als een vermindering wordt overwogen.

De verzoeken die in GBV binnenkomen worden geclassificeerd en vervolgens doorgezet naar MKB of GO.

Het binnengekomen bezwaarschrift tegen de belastingrente wordt geclassificeerd als een **bezwaar**.

Vervolgens als '**beschikking belastingrente**' en bij 'nog te bepalen' '**inkomend bezwaarschrift**'.

Daarna wordt het bezwaarschrift aan MKB of GO opgeleverd.

Selecteer MKB of GO, vervolgens het kantoor waar het bezwaarschrift onder valt en vervolgens het betreffende team.

In het logboek wordt vermeld:

"Beoordeling door Formeelrecht via MKB of GO".

Wordt het bezwaarschrift teruggezet naar CAP VPB, dan wordt in het logboek vermeld dat het doorzetten naar MKB/GO een besluit is geweest in het Landelijk

Regie overleg van 6 september 2017 in samenspraak met Formeelrecht.
Vervolgens wordt het bezwaarschrift weer opgeleverd.

4.8 Boekingstijdvakken waarin 'TOV' moet worden geplaatst

In de hoofdstukken Bestandswerkzaamheden en Fiscale eenheden is beschreven, dat voor een boekingstijdvak dat niet meer moet blijven bestaan, de indicator 'TOV' (ten onrechte verzonden) gevuld moet worden met een 'J'. Voordat het boekingstijdvak TOV wordt gemaakt, moet eerst de voorlopige aanslag worden vernietigd.

4.9 Code-overwegingen

Zie de [Handreiking code-overwegingen VPB](#) op de site ICT Gebruikersondersteuning voor een beschrijving van de code-overwegingen en de bijbehorende teksten.

4.10 Fictieve voorlopige aanslag (GVA)

Fictieve voorlopige aanslagen zijn die aanslagen die zich bevinden onder de € 250 t/m boekjaar 2013 en vanaf boekjaar 2014 nul. Voor AVAR-aanslagen t/m boekjaar 2013 €2.500 en vanaf boekjaar 2014 €101. Alle fictieve aanslagen zijn in VPB zichtbaar.

De fictieve voorlopige aanslagen onderscheiden zich van de normale voorlopige aanslagen door het subnummer. Voor de fictieve is dit 1 t/m 8, voor de echte een 9.

4.11 Onkostenvergoeding/coulancerente

Verzoeken om onkostenvergoeding, coulancerente, ingebrekestellingen en klachten worden via de mail doorgezonden aan 'Centraal Punt Klachten_Postbus'. Alle overige onkostenvergoedingen moet de behandelaar afhandelen. Voor het VA-proces moet de administratie CAP VPB zelf de verzoeken behandelen. Voor het afwijzen van een kostenvergoeding van een voorlopige aanslag is een standaardbrief beschikbaar.